

Zaburzenia prostaty

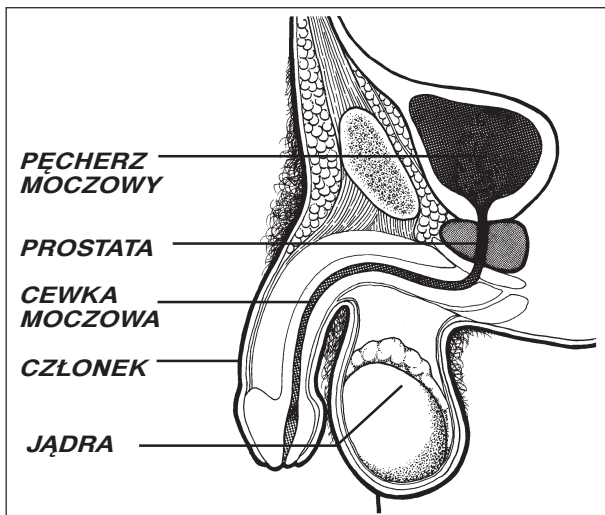
Niniejszy arkusz informacyjny zawiera odpowiedzi na często zadawane pytania związane z gruczołem prostaty. Wielu mężczyzn uważa, że posiadanie wiarygodnych informacji jest najlepszą bronią w walce z tą chorobą. Mimo że arkusz ten nie zastąpi rozmowy z lekarzem lub wykwalifikowaną pielęgniarką, znajdziecie w nim państwo odpowiedzi na wiele nurtujących was pytań.

Co to jest prostata?

Prostata, zwana również sterczem lub gruczołem krokowym jest gruczołem płciowym występującym wyłącznie u mężczyzn. U dorosłego mężczyzny osiąga ona wielkość orzecha włoskiego. Gruczoł ten znajduje się u nasady członka pod pęcherzem, tuż przed odbytem (odbytnicą).

Zadaniem prostaty jest produkcja ważnych składników płynu nasiennego.

Przez środek prostaty przebiega wąski otwór. Cewka moczowa, której rola polega na wydalaniu moczu z pęcherza, prowadzi przez otwór do czubka członka.

Objawy

U starszych mężczyzn po pięćdziesiątce problemy z prostatą występują często. Przeważnie objawiają się one kłopotami przy oddawaniu moczu. Mogą pojawić się również następujące zmiany:

- Problem z rozpoczęciem oddawania moczu, zwłaszcza w pośpiechu.

- Problemy z wstrzymaniem przepływu strumienia moczu.
- Oddawanie moczu zabiera im dłużej ze względu na osłabiony lub przerywany strumień moczu.
- Wykapywanie moczu z cewki po jego oddaniu.
- Zwiększona częstotliwość oddawania moczu w ciągu dnia, mimo że moczu prawie wcale nie ma.
- Wstawanie do toalety w nocy, mimo że kiedyś przesypiało się całą noc, co może być źródłem zmęczenia i irytacji.
- Uczucie nagłej potrzeby skorzystania z toalety.
- Uczucie niecałkowitego opróżnienia pęcherza, albo potrzeby kolejnej wizyty w toalecie, mimo że moczu wcale nie ma.
- Ból lub uczucie pieczenia przy oddawaniu moczu.
- Sporadycznie pojawiająca się w moczu krew, z czym należy zawsze udać się do lekarza.

Mężczyźni, u których pojawiają się tego rodzaju dolegliwości powinni zgłosić się do lekarza. Nie są one częścią procesu starzenia się, a odpowiednie leczenie może zdecydowanie pomóc.

Przyczyny występowania dolegliwości

W 90% przypadków, przyczyną występowania dolegliwości jest powiększenie gruczołu prostaty, który wywiera ucisk na cewkę moczową. Choroba ta nazywa się łagodnym rozrostem prostaty (ang. benign prostatic hyperplasia) czyli BPH, a spowodowana jest zmianami hormonalnymi zachodzącymi w prostacie. Zmiany te pojawiają się u połowy mężczyzn po pięćdziesiątce i nie oznaczają raka.

Opuchnięcie prostaty może być czasami spowodowane infekcją zwaną zapaleniem gruczołu krokowego (ang. prostatitis), której objawy podobne są do BPH, ale występują najczęściej u młodszych mężczyzn.

Pamiętaj - większość objawów nie oznacza raka i może być skutecznie leczona.

Rola lekarza

Po pierwsze lekarz musi zorientować się, co jest przyczyną występujących zaburzeń. Do badań diagnostycznych należą:

Ocena gruczołu krokowego palcem przez odbytnicę

Badanie lekarskie polega na manualnej (poprzez odbytnicę) ocenie wielkości, konsystencji i kształtu powierzchni gruczołu krokowego.

Badanie poziomu antygenu PSA w surowicy

Badanie to określa poziom antygenu PSA produkowanego przez prostatę. Jeśli poziom PSA jest podwyższony, może to oznaczać obecność raka prostaty, ale w celu potwierdzenia diagnozy, niezbędne są dalsze badania lekarskie.

Biopsja

Jeśli badania PSA lub manualne badanie prostaty przez odbytnicę wykazało zmiany, lekarz może skierować pacjenta do specjalisty urologa. Urolog może zalecić biopsję, która polega na umieszczeniu sondy w odbytnicy, pomagającej w wykryciu zmian na powierzchni prostaty. Pobierane są próbki (sześć lub więcej) tkanki prostaty, które wysyłane są do laboratorium na kolejne badania.

Zabieg ten nie zawsze wykonywany jest pod narkozą. Lekarze udzielają bliższych informacji na ten temat.

Biopsja jest jedyną najpewniejszą metodą na potwierdzenie rozpoznania raka prostaty. Pomaga ona również w ustaleniu najlepszych metod leczenia, postępu raka oraz tempa rozrostu.

Leczenie dolegliwości prostaty i raka prostaty

Leczenie uzależnione jest od rodzaju oraz zaawansowania choroby. Lekarz będzie w stanie ustalić najlepsze metody postępowania w danej sytuacji. Mężczyźni z powiększoną prostatą nie podlegają zwiększonemu ryzyku zachorowania na raka prostaty.

BPH

Choroba ta może być leczona farmakologicznie lub operacyjnie. Środki farmakologiczne mogą zmienić poziom hormonów w organizmie lub rozluźnić albo zmniejszyć objętość prostaty, przez co przestaje ona

uciskać na cewkę moczową. Leki te przeważnie przyjmuje się przez kilka miesięcy zanim poprawa staje się zauważalna. Zażywa je się do czasu, aż dolegliwości ustąpią, przez cały czas stosując się do zaleceń lekarza.

Metody operacyjne, w których usuwana jest część prostaty uciskająca na cewkę moczową, jak również zabiegi laserowe oraz mikrofalowe mogą również być stosowane w leczeniu BPH.

Zapalenie gruczołu krokowego

Choroba ta leczona jest przeważnie antybiotykami, które zazwyczaj zażywa się przez kilka miesięcy. U niektórych mężczyzn stosuje się też metodę operacyjną, która pomaga w usunięciu ucisku prostaty na cewkę moczową.

Rak prostaty

W niektórych przypadkach rak prostaty nie wymaga leczenia. Stała kontrola lekarska, w ramach której lekarz regularnie sprawdza wszelkie zachodzące zmiany jest często stosowaną metodą. Innego rodzaju leczenie może być zalecane ewentualnie w późniejszym stadium rozwoju raka.

Leczenie zależy od objętości i obszaru raka, wieku i ogólnego stanu zdrowia. Metody operacyjne usunięcia prostaty stosowane są zazwyczaj w przypadkach, w których nie wystąpiły jeszcze przerzuty. U niektórych mężczyzn stosuje się radioterapię lub brachoterapię (wewnętrzną radioterapię). U mężczyzn, u których wystąpiły przerzuty, stosuje się terapię hormonalną, która wstrzymuje lub zwalnia rozwój nowotworu.

Przed podjęciem decyzji na temat najodpowiedniejszego rodzaju leczenia dobrze jest postarać się o opinię drugiego lekarza.

Czy leczenie wiąże się z powikłaniami?

Leczenie operacyjne i radioterapia przy raku prostaty wiąże się z trzema powikłaniami.

- Niektórzy mężczyźni nie są w stanie uzyskać wzwodu (cierpią na impotencję). Dzieje się tak dlatego, że nerwy powodujące wzwód przechodzą przez prostatę. W niektórych przypadkach nerwy ulegają uszkodzeniu ze względu na pozycję, w której umiejscowił się rak.
- W wyniku operacji niektórzy mężczyźni tracą kontrolę nad moczem (nie trzymają moczu) ze względu na uszkodzenie mięśni wokół prostaty.

- Leczenie radioterapią czasami może wpływać negatywnie na jelito i występowanie biegunki w trakcie leczenia lub uszkodzenie jelita wymagające leczenia. Powikłania występujące w wyniku powyższych metod są również skutecznie leczone.

Warto porozmawiać z lekarzem przed podjęciem decyzji o leczeniu lub zadzwonić do Infolinii Cancer Information w języku polskim pod numerem 9209 0165.

Czy powinienem poddawać się regularnym badaniom kontrolnym lub masowym nawet, jeśli nic mi nie dolega?

Osoby biorące pod uwagę przeprowadzenie badań na raka prostaty powinny to przemyśleć.

Od wielu lat toczy się ożywiona i zawita debata na temat badań na raka prostaty. Niektórzy uważają, że mężczyźni, po osiągnięciu pewnego wieku, powinni regularnie być badani. Inni twierdzą, że sprawa ta powinna być indywidualnym wyborem każdego mężczyzny opartym na wiarygodnych informacjach.

My uważamy, że każdy mężczyzna powinien zdobyć niezbędne informacje na temat badań, wziąć je pod uwagę, porozmawiać z pielęgniarką onkologiczną w języku polskim pod numerem 9209 0165 i przeczytać informacje na temat prostaty i leczenia dolegliwości w dostępnych broszurach. Można też zajrzeć na naszą stronę internetową www.prostatehealth.org.au oraz porozmawiać z mężczyznami, którzy przeszli chorobę raka prostaty i lekarzem.

Dysponujemy wieloma zasobami i jesteśmy w stanie pomóc ci w zdobyciu niezbędnych informacji.

W chwili obecnej nie zalecamy rutynowych badań na raka prostaty ponieważ nie dysponujemy wiarygodnymi dowodami, że dzięki nim będzie można zapobiec śmierci mężczyźni. Z drugiej jednak strony nie jesteśmy pewni, czy rutynowe badania nie są skuteczne, tak więc nie odradzamy ich wykonywania. W chwili obecnej badania naukowe, które kiedyś być może udzielą odpowiedzi na te pytania prowadzone są na szeroką skalę.

Sam powinieneś podjąć tę decyzję. My tylko zalecamy, abyś zapoznał się z wszelkimi dostępnymi informacjami.

Bliższych informacji udziela infolinia w języku polskim pod numerem 9209 0165.

Zajrzyj na stronę internetową Lions Australia Prostate Cancer pod adresem www.prostatehealth.org.au.